

**Győri Ítéltábla**  
**Pf.II.20.298/2018/6/I.**

A Győri Ítéltábla a dr. Szabóné dr. Tuboly Andrea ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. **felpereseknek** a dr. Ipkovich Eszter ügyvéd által képviselt I.r. és a dr. Fábíán Bernadette ügyvéd által képviselt II. r. **alperesek** ellen **szerződéssel okozott kár megtérítése** iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2018. szeptember 3-án meghozott 17.P.20.969/2015/78/II. számú ítéletével szemben a felperesek által 80. és 81. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán - - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

**Az ítéltábla a kijavított elsőfokú ítéletet helybenhagyja.**

**A felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasítja.**

Egyetemlegesen kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek az I. r. alperesnek 1.000.000,- (Egymillió) Ft, a II. r. alperesnek 1.270.000,- (Egymillió-kettőszázhetven ezer) Ft másodfokú per költséget.

A felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

**1) Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás**

A **Cég 1 Kft.** és a **Cég 2 Kft.** a felperesek családjának tulajdonában álltak, mindkét cég gépjármű javítással és értékesítéssel foglalkozott, a **Cég 1 Kft.** 1994-től volt Renault márkakereskedés, a **Cég 2 Kft.** 2006-től Ford márkakereskedés és szervíz.

A **Cég 1 Kft.** és a **Cég 2 Kft.** (továbbiakban együtt: adósok) 2008. október 1. napján kölcsönszerződést kötöttek II. r. alperessel 190.000.000,- Ft, illetőleg 130.000.000,- Ft összegben. Ezen összegből a **Bank 1** Bank felé, a **Bank 2 Zrt.** felé és a **Cég 3 Kft.** felé fennálló tartozás kiegyenlítése történt meg. A kölcsönszerződések 14. pontja tartalmazta a felperesek garanciavállalását. Az I. r. felperes az adósok képviselőjeként 2008. szeptember 25. napján

felhatalmazást adott a ...-00000000 számú bankszámlára azonnali incasso benyújtására, amely bankszámlaszámot tartalmazza a 2008. január 4. napján kelt bankszámla hitelszerződés is. Ezen pénzforgalmi bankszámlára került az I. r. alperes jogelőde és a **Cég 1** Kft. között létrejött „Bankszámla Hitelszerződés Széchenyi kártyához” megnevezésű ügyletben a pénzforgalmi bankszámlaként megjelölésre. Ezen hitel célja a felperesi cég átmeneti likviditási problémáinak áthidalása volt. A **Cég 2** Kft. és az I. r. alperessel kötött bankszámla hitelszerződés készfizető keze volt I. r. felperes.

2009. március 28. napján jött létre a **Cég 2** Kft. és az I. r. alperes között a „Bankszámla Hitelszerződés Széchenyi kártya 2-höz” megnevezésű szerződés, mely szerződésben II. r. felperes készfizető kezességet vállalt.

A kölcsönszerződések megkötését megelőzően a II. r. alperes jogelődének üzletkötői megkeresték az adósok képviselőjét, I. r. felperest, felmérték az adósok helyzetét és javasolták, hogy az adósok finanszírozása vonatkozásában a II. r. alperes jogelődével kössön kölcsönszerződéseket, mivel kedvezőbb feltételeket tudnak biztosítani, kedvezőbb ha a több finanszírozó helyett, egy helyre fizetik a törlesztést. Tájékoztatták I. r. felperest, hogy folyószámlahitelt nem tudnak biztosítani, mivel bankszámlát nem vezetnek, javasolták, hogy a forgóeszközök finanszírozására a Takarékbankkal kössön szerződést. A szóbeli megkeresés hatására az I. r. felperes az adósok képviselőjében felmondta a **Bank 1** Bank Zrt-vel megkötött rövidlejáratú hitelszerződéseket.

A fenti egyedi kölcsönszerződések megkötését megelőzően az I. r. felperes az adósok I. r. alperes által vezetett bankszámlái terhére felhatalmazást adott a II. r. alperes jogelődének - a létrejött és jövőben megkötésre kerülő egyedi kölcsönszerződésekben kikötött fizetési megállapodás szerint - azonnali beszédési megbízás benyújtására.

Az adósok a II. r. alperes felé fennálló kölcsöntartozásuk megfizetésével késedelembe esetek, az I. r. felperes az adósok képviselőjében törekedett arra, hogy a II. r. alperessel megállapodjon, üzleti tervet kívánt benyújtani, de törekvése eredményre nem vezetett. Az adósok helyzetének rendezése körében felmerült, hogy az egyik márkakereskedés értékesítésre kerülhet, egy potenciális vevő egyeztetett is I. r. felperessel, valamint felvette a kapcsolatot a II. r. alperessel is mint az ingatlanok opciós jogának jogosultjával.

A felperesi cégeknél bekövetkezett fizetési nehézségek miatt 2010. szeptember 6. napján kelt levélben az egyedi kölcsönszerződések, az egyedi lízing szerződések, a pénzügyi lízing keretszerződések azonnali hatállyal felmondásra kerültek a súlyos szerződésszegés miatt. Ezzel egyidejűleg a II. r. alperes az opciós jogának gyakorlásával is élt, és az ingatlan, valamint további valamennyi finanszírozott eszköz vonatkozásában felhívta a felperesi cégeket a birtokba adásra. A II. r. alperes a **...település 1 .... az .... és a település 2 ...** hrsz.-ú ingatlanok tulajdonjogát megszerezte opciós jogával élve.

## 2) A felperések kereseti kérelme és az alperések védekezése

A felperesek egyesített végleges kereseteikben mindösszesen 1.640.532.000,- Ft kártérítés megfizetésére kérték az alperesek kötelezését, akként, hogy I. r. felperes részére az I. r. alperes 69.493.026,-, a II. r. alperes 568.581.236,- Ft míg alperesek egyetemlegesen 287.137.778,- Ft összeget fizessenek meg, II. r. felperes részére pedig a II. r. alperes 613.284.610,- Ft míg alperesek egyetemlegesen 102.035.000,- Ft összeget fizessenek meg. A kártérítés követelésük alapjaként részben az adósokat az alperesek szerződösszegése alapján ért kárt jelölték meg, az adósok káraként az adósok teljes elvesztett vagyonát és elmaradt hasznát jelölték meg. Az adósok kára közvetve a tulajdonosaik - így a felperesek - kárát is képezi. A felperesek, mint természetes személyek kártérítési igényének alapjaként jelölték meg, hogy az alperesek jogellenes magatartása következtében az adós cégek felszámolás alá kerültek, ennek folytán az üzletrészeik teljes értéküket elvesztették, amely értékcsökkenés a felperesek vagyonában kárként jelentkezik. Kártérítési igényt érvényesítettek továbbá a velük, mint kezesekkel szemben érvényesített követelések vonatkozásában, hivatkozva arra, hogy a szerződéskötéskor az alperesek nem tájékoztatták őket arról, hogy a kezesi szerződés következtében az adósok tartozása következtében akár a felperes magánszemélyek magánvagyonra is végrehajtás alá kerülhet.

A kártérítési felelősség körében hivatkoztak arra, hogy az I. r. alperes jogellenesen járt el, amikor a II. r. alperes azonnali beszedési megbízását az adósok általa vezetett számláival szemben 2010 decemberében befogadta, annak ellenére, hogy a bankszámlaszerződések a Széchenyi Kártya 2-höz azt tartalmazták, hogy az adósok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a bankszámláikra nem engednek azonnali beszedési megbízás benyújtására vonatkozó jogosultságot. Ezért az I. r. alperes jogszabályi kötelezettsége lett volna a megbízás teljesíthetőségének vizsgálata és a megbízás visszautasítása, így megsértette a régi Polgári Törvénykönyv, az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 318. §-át. Állították, hogy a II. r. alperesnek mint pénzügyi vállalkozásnak tudnia kellett az azonnali beszedési megbízás kibocsátásának jogszerűtlenségéről, így mindkét alperes felelős a jogellenes azonnali beszedési megbízás következményeiért, azaz azért, hogy az adós cégek tevékenysége - forgótőke hiányában - ellehetetlenült, tartozásait nem tudta fizetni, vagyonát elvesztette.

Állították, hogy a II. r. alperes jogelőde megtévesztette az adósok képviselőjét, amikor arra tett ígéretet, hogy az adósok forgóeszközhitelét megnöveli, ebben az ígéretben bízva került sor a korábbi - **Bank 1** Bank Zrt-vel kötött - forgóeszközhitel-szerződések felmondására az adósok részéről. A forgóeszköz-hitel hiányában az adósok tevékenysége ellehetetlenült, így az adósok a tartozásaikat nem tudták visszafizetni, így a felperesek, mint kezesek váltak kötelessé az adósok tartozásainak megfizetésére. Álláspontja szerint a II. r. alperes tudatosan tévesztette meg az adósokat, mert valós célja a nagy értékű adósok tulajdonában álló ingatlanok érdekköre részére való megszerzése volt.

Kifejtették, hogy az adósok ingatlanait a II. r. alperes az adósok felszámolásának kezdő időpontját követően szerezte meg, amire már - a felszámolás tényére tekintettel - jogszerűen nem kerülhetett volna sor, így az ingatlanok jogellenesen kerültek ki az adósok vagyonából, nem voltak felhasználhatóak a felperesek kezességével biztosított adósi tartozások törlesztésére. Hivatkoztak arra is, hogy a II. r. alperes által meghatározott opciós vételár nem felelt meg az ingatlanok valós piaci értékének.

Az alperesek fenti jogellenes magatartásai miatt kell a felpereseknek az adósok helyett kezesként helytállniuk, az ily módon felmerülő tartozás a felperesek kára, amelyet az alperesek egyetemlegesen kötelesek megtéríteni. Az I. r. alperes magatartása vezetett ahhoz, hogy a felperesek elveszítették az adósok tulajdonukban álló üzletrészeit, amelyek értéke náluk kárként jelentkezik, azt az I. r. alperes köteles megtéríteni. Az adósok ingatlanainak II. r. alperes általi megszerzése eredményeként a felperesek elvesztették az ingatlanokat, azok értéke náluk kárként jelentkezik, amelyet a II. r. alperes köteles megtéríteni.

A fentieken túlmenően hivatkoztak arra is, hogy a II. r. alperes jogelőde az egyedi kölcsönszerződések megkötését megelőzően nem tájékoztatta megfelelően az adósokat a kölcsönszerződések lényeges feltételeiről, nem adta át részükre az üzletszabályzatot és hirdetményt, ily módon az adósok nem kaptak megfelelő tájékoztatást a II. r. alperes jogelődének általános szerződési feltételeiről.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a bankszámlaszerződések alapján az adósok nem lettek volna jogosultak azonnali beszédési megbízás benyújtására felhatalmazást adni, azonban erre tényszerűen sor került, nem volt jogszabályi akadálya a megbízás befogadásának, így jogszabályi kötelezettsége volt az azonnali beszédési megbízások befogadása. Hangsúlyozta, hogy a felpereseknek azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy őket, mint magánszemélyeket kár érte, az adósok elmaradt jövedelme a felperesek kárát nem képezheti.

A II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felpereseknek bármilyen kárt okozott volna, hangsúlyozta, hogy a felperesek és közte semmilyen jogviszony nem állt fent, jogviszonyban kizárólag az adósokkal mint gazdálkodó szervezetekkel állt, az adósok vagyonának csökkenése, esetleges elmaradt haszna a felperes magánszemélyek kárát nem képezheti. Vitatta, hogy jogellenesen járt volna el, amikor az adósok I. r. alperes jogelődénél vezetett számlái terhére azonnali beszédési megbízást nyújtott be, kiemelte, hogy a benyújtásra az adósok felhatalmazása alapján került sor, nem volt kötelezettsége annak vizsgálata, hogy a bankszámlák vonatkozásában milyen tartalmú bankszámlaszerződések megkötésére került sor. Kiemelte, hogy a bankszámlaszerződések szövege alapján az a következtetés vonható le, hogy az adósok jártak el jogellenesen, amikor az azonnali beszédési megbízás benyújtására felhatalmazást adtak. Vitatta, hogy az adósok részére forgóeszköz-hitel biztosítására bármilyen kötelezettséget vállalt volna.

Az ingatlanok kapcsán előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában kiemelte, hogy az ingatlanok nem a felperesek, hanem az adósok tulajdonában álltak, azokon opciós joga állt fent, amelyet az adósok felszámolását megelőzően jogszerűen gyakorolt, így az ingatlanok tulajdonjogát a hitelbiztosítéki értéken jogszerűen megszerezte. Rámutatott, hogy az ingatlanok értékével az adósok felé fennálló követelését csökkentette, az adósok felszámolói felé bejelentett hitelezői igényeit ennek megfelelően aktualizálta. Azt nem vitatta, hogy az ingatlanok vonatkozásában tulajdonjoga bejegyzésére az adósok felszámolásának kezdő időpontja után történt meg, ennek oka azonban a felperesek magatartása, az általuk eredménytelenül kezdeményezett jogi eljárások voltak.

A II. r. alperes vitatta, hogy jogelőde nem adott volna megfelelő tájékoztatást az adósok részére az egyedi kölcsönszerződések megkötését megelőzően, állította, hogy a szerződéstervezetek mindkét adós az aláírást megelőzően megkapta. Becsatolta az üzletszabályzat és hirdetmény adósok

képviselője által az átvételt igazolásával aláírt példányainak másolatait. Hangsúlyozta, hogy a jelen perrel érintett kölcsönszerződések nem fogyasztói szerződések, a jelen pernek pedig nem is tárgya a szerződések érvénytelenségének megállapítása.

### **3) A felperesek által előterjesztett előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelem**

A felperesek 2018. május 28. napján az eljárás felfüggesztése és az Európai Unió Bírósága előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránt terjesztett elő kérelmet.

Kérelmük indokaként hivatkoztak arra, hogy a kérelemben megjelölt nemzeti jogszabályok olyan kedvezőtlen feltételeket teremtenek a kis- és középvállalkozások számára, hogy a tisztességtelen feltételekkel kötött kölcsönszerződések miatt ellehetetlenülő kis- és középvállalkozások nem tudnak többé visszatérni a piacgazdaságba, mivel esetükben a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadásának jogvesztő határideje 1 év, amivel szemben a fogyasztási szerződést megkötő fogyasztó határidő nélkül hivatkozhat a tisztességtelen feltételek semmisségére. Az uniós jog a kis- és középvállalkozások versenyképességének biztosítását célozza, amivel a nemzeti jogszabályoknak összeegyeztethetőnek kellene lenniük, nem alkothatnának a kis- és középvállalkozásokra vonatkozóan hátrányosabb szabályokat.

Az alperesek a felperesek kérelmének elutasítását kérték. Kifejtették, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatása nem segítené a perbeli kereset elbírálást, a feltenni indítványozott kérdések nem érintik a jelen per tárgyát, mivel a jelen perben a felperesek kártérítés iránti kereseti kérelmeit kell elbírálni, a feltenni indítványozott kérdések pedig szerződések érvénytelenségének megállapítása körében felmerülő jogértelmezési kérdésekre vonatkoznak.

### **4) Az elsőfokú bíróság ítélete**

Az elsőfokú bíróság a 2018. szeptember 3. napján meghozott 78/II. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az I. r. alperesnek 300.000,- Ft + ÁFA, a II. r. felperesnek 300.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában rámutatott, hogy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére akkor kerülhet sor, ha az uniós jog értelmezésének szükségessége merül fel. A felperesek által feltenni indítványozott kérdések nem az uniós jog, hanem a nemzeti jog - a régi Ptk. - rendelkezéseinek értelmezését célozták, így előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének nem állnak fent a feltételei, ezért a felperes indítványát elutasította.

A felperesek által megjelölt egyes károkozások vizsgálata alapján az elsőfokú bíróság arra következtetésre jutott, hogy a kártérítési felelősség feltételeit a felperesek nem bizonyították. Az azonnali beszédési megbízás II. r. alperes általi kibocsátása és az I. r. alperes általi befogadása

vonatkozásában a felperesek kár felmerülését nem igazolták, így a kártérítés megállapításának feltételei nem valósultak meg. A beszédési megbízás eredménytelen volt, annak alapján az adósok számlájáról levonás nem történt. A felperesek nem jelöltek meg ebben a körben az általuk állított jogellenes magatartással összefüggésben elmaradt hasznót, a kár elhárításával, illetőleg enyhítésével kapcsolatosan felmerült költséget. Az adósok gazdasági tevékenységének ellehetetlenülése nem azonosítható a felperesek elmaradt haszna fogalmával.

A felperesek által állított azon II. r. alperesi jogelőd részéről tanúsított jogellenes magatartás, hogy ígérete ellenére forgóeszköz-hitelt nem biztosított az adósok részére, a régi Ptk. 6. §-a szerinti biztatási kár megállapításának a „lehetőségét” vetheti fel. A lefolytatott bizonyítás eredményét mérlegelve az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy ennek feltételei nem állnak fent, mert a II. r. alperes jogelőd részéről olyan szándékos magatartás nem valósult meg, amely az adósokat arra indíthatta volna, hogy a korábbi szerződéseiket felmondják. A felperesektől, mint az adósok tulajdonosaitól, vezetőitől elvárható lett volna, hogy a korábbi szerződések felbontását megelőzően tájékozódjanak arról, hogy a II. r. alperes jogelőd jogosult-e számlavezetésre, milyen pénzügyi termékeket tud biztosítani, amennyiben ezt elmulasztották, ennek következményeit maguknak kell viselniük.

Azt a tényt, hogy a II. r. alperes jogelőd az adósok piaci ellenfelével összejátszott, a felperesek nem bizonyították.

## **5) A felperesek fellebbezése és az alperesek fellebbezési ellenkérelme**

A felperesek terjesztettek elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítélete ellen, amelyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való kötelezését kérték. Rámutattak, hogy az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, nem követi a kronológiát és nem közérthető, emellett egyes részei ellentmondásosak, kizárólag az alperesi tanúvallomásokat veszi figyelembe, a felperesi tanúvallomásokat indokolás nélkül figyelmen kívül hagyja. Az ítélet a biztatási kár elutasítása körében indokolást egyáltalán nem tartalmaz.

Másodlagosan az ítélet megváltoztatását és - tartalma szerint - a jogalap körében a keresetnek megfelelő közbenső ítélet meghozatalát kérték. Fellebbezésük indokolásában fenntartották azon korábbi jogi álláspontjukat, amely szerint az I. r. alperes jogellenesen és szerződést szegő módon fogadta be a II. r. azonnali beszédési megbízásait, amivel az adósok működését ellehetetlenítette. Hangsúlyozták, hogy az I. r. felperes az azonnali beszédési megbízás kibocsátására való felhatalmazást a II. r. alperes jogelődével kötött egyedi kölcsönszerződések és az I. r. alperessel megkötött Széchenyi-Kártya szerződések megkötését megelőzően írta alá az adósok nevében, így nem róható fel számára a szerződések megszegése. Hangsúlyozták, hogy az azonnali beszédési megbízás az adósok hitelkiváltására szolgáló kölcsön törlesztését célozta, azonban a Széchenyi Kártya által jóváhagyott hitelkeretet ilyen célra nem lehetett felhasználni. Állították, hogy a Széchenyi Kártya Program Üzletszabályzata valamennyi hitelintézetre, bankra kiterjedő hatályú, azt nem írhatja felül az elsőfokú bíróság által hivatkozott 2009. szeptember 1-től hatályon kívül helyezett 21/2006. (XI.24.) MNB rendelet 7. § (1) bekezdése. Kiemelték, hogy az azonnali

beszedési megbízás befogadását követően az I. r. alperes felmondta az adósok számlaszerződéseit, ami ténylegesen lehetetlenné tette az adósok további működését, így a felperesek elestek mindazon jövedelmektől, amelyekhez korábban az adósoktól jutottak, valamint elvesztették az üzletrésztulajdonukat, ráadásul magánvagyonukra is végrehajtás folyik. Fenntartották azon álláspontjukat, hogy a II. r. alperes az egyedi kölcsönszerződések megkötését megelőzően az adósok felé nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének. Kifejtették, hogy bár az adósokkal kötött szerződések nem fogyasztói szerződések, azonban a felperesek és a II. r. alperes között létrejött garanciaszerződések fogyasztói szerződésnek minősülnek, amelyek vonatkozásában a II. r. alperes nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének. Továbbra is állították, hogy a II. r. alperes az adósok részére nem adta át az általános szerződési feltételeket tartalmazó üzletszabályzatot, így az általános szerződési feltételek nem váltak a szerződések részévé. Ennek bizonyítására két írásbeli tanúvallomást csatoltak. Kiemelték, hogy az egyedi kölcsönszerződések érvénytelenségének megállapítását nem kérték, csak a II. r. alperes rosszhiszemű magatartását kívánták az előadottakkal igazolni. Kifogásolták, hogy az alperesek nem számoltak el a tartozásokról felperesek felé. Fenntartották az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó indítványukat, az elsőfokú bíróság előtt már előterjesztett kérdésekkel.

A II. r. alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. A felperesek tájékoztatási kötelezettséggel kapcsolatos okfejtése kapcsán hangsúlyozta, hogy a jelen perrel érintett szerződések nem fogyasztói szerződések, a felperesekkel kötött garanciaszerződések, illetve jelzálogszerződések osztják a főkötelezettség jogi jellegét. Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság előtt a felperesek a kamatváltozás, illetve az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás hiányára nem hivatkoztak. Kérte a felperesek által csatolt írásbeli tanúvallomások figyelmen kívül hagyását, figyelemmel arra, hogy az egyik tanút az elsőfokú bíróság meghallgatta, míg a másik tanú meghallgatása a felperesek bizonyítási késedelme - a tanú idézhető címe bejelentésének elmaradása - miatt maradt el.

## 6) Az ítéletábra döntése és jogi indokai

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket hiányosan és részben tévesen állapította meg, azt az ítéletábra - az elsőfokú eljárás iratai alapján - kiegészíti és akként pontosítja, hogy:

A **Cég 2 Kft.** a 2003. október 31. napján kelt létesítő okirat alapján került a cégjegyzékbe bejegyzésre, a képviseletére alapításától önállóan volt jogosult I. r. felperes és ifj. I. rendű felperes neve. Tagjai az alapításától felperesek, ifj. I. rendű felperes neve és tanú 3 voltak. Felszámolását a Szombathelyi Törvényszék a 6.Fpk.18-12-000210. számú eljárásban 2013. március 18-i kezdő időponttal rendelte el. A cég a felszámolás befejezését követően a Cégjegyzékből 2014. szeptember 25-i hatállyal törlésre került.

A **Cég 1 Kft.** az 1991. március 11. napján kelt létesítő okirat alapján került a cégjegyzékbe bejegyzésre, a képviseletére alapításától önállóan volt jogosult I. r. felperes. Tagjai az alapításától felperes és tanú 3 voltak, rajtuk kívül 1999. október 6. és 2002. október 28. között a cég tagja volt a „**Cég 4 Kft.** Felszámolását a Szombathelyi Törvényszék a 3.Fpk.18-12-000159. számú eljárásban 2013. március 18-i kezdő időponttal rendelte el. A felszámolási eljárás folyamatban van.

A **Cég 1 Kft.** és a **Bank 3** Takarékszövetkezet (a továbbiakban: I. r. alperes jogelőde) között 2008. január 24. napján „Bankszámla hitelszerződés Széchenyi Kártyához” elnevezéssel

szervződés jött létre, amely szerint az I. r. alperes jogelölde a **Cég 1 Kft.** részére - átmeneti likviditási problémái áthidalására - 15.000.000,- Ft hitelkerettel bankszámla hitelt biztosított. A szerződés szerint a hitel minden a vállalkozás érdekében felmerölő és - az adó és számviteli jogszabályok szerint - elszámolható kiadásra felhasználható, akár kártyával történő vásárlás, akár kártyával vagy pénztárban történő készpénzfelvétel, akár átutalás, akár azonnali beszedeési megbízás teljesítése útján vagy egyéb módon belföldön és külföldön egyaránt. A szerződés 22. pontja szerint a **Cég 1 Kft.** szerződés alapján fennálló tartozásai visszafizetésének garanciájaként az I. r. felperes készfizető kezességet vállalt. A szerződés 24. a) pontja szerint a **Cég 1 Kft.** kötelezettséget vállalt arra, hogy az I. r. alperes jogelölde által vezetett bankszámláira harmadik félnek nem enged azonnali beszedeési megbízás benyújtására vonatkozó jogosultságot.

A **Bank 1 Kft.** és a **Bank 1 Bank Zrt.** között 2008. április 11. napján 474-08-0048/f. Számon 50.000.000,- Ft összegű rövidlejáratú hitelszerződés jött létre, forgóeszközök finanszírozása céljából.

A **Cég 2 Kft.** és a **Bank 1 Bank Zrt.** között 2008. április 11. napján 474-08-0048/e. Számon 50.000.000,- Ft összegű rövidlejáratú hitelszerződés jött létre, forgóeszközök finanszírozása céljából.

A **Cég 1 Kft.** és a **Cég 5 Zrt.** (a továbbiakban: II. r. alperes jogelölde) között 2008. október 2. napján HIT 3219108 számú egyedi kölcsönszerződés jött létre, amely szerint a II. r. alperes a **Cég 1 Kft.** részére 130.000.000,- Ft pénzkölcsönt nyújtott. A kölcsön mértékadó devizaneme CHF volt. A kölcsönszerződés rögzítette, hogy a **Cég 1 Kft.** a felvett kölcsönt fennálló tartozásai kiegyenlítésére kívánja fordítani, ezért a kölcsön teljes összegét a **Bank 1 Bank Zrt.**-re engedményezte és felhatalmazta a II. r. alperes jogelölét, hogy az engedményezett követelést közvetlenül az engedményes bankszámlájára utalja át. A kölcsön folyósításának feltétele volt, hogy a **Cég 1 Kft.** ingatlanai tulajdoni lapjára a II. r. alperes jogelölének keretbiztosítéki jelzálog- és opciós jog bejegyzés iránti kérelme széljegyként feltüntetésre kerüljön, és a tulajdoni lapokon más széljegy ne szerepeljen. A kölcsön további biztosítékát jelentette a felperesek, a **Cég 2 Kft.**, tanú 3 és ifj. I. rendű felperes neve garanciavállalása és a **Cég 1 Kft.** bankszámláira kibocsátott incasso.

A **Cég 2 Kft.** és a II. r. alperes jogelölde között 2008. október 1. napján HIT 3219208 számú egyedi kölcsönszerződés jött létre, amely szerint a II. r. alperes a **Cég 2 Kft.** részére 190.000.000,- Ft pénzkölcsönt nyújtott. A kölcsön mértékadó devizaneme CHF volt. A kölcsönszerződés rögzítette, hogy a **Cég 2 Kft.** a felvett kölcsönt fennálló tartozásai kiegyenlítésére kívánja fordítani, ezért abból a **Bank 1 Bank Zrt.**-re 158.713.613,- Ft, a **Bank 2 Zrt.**-re 11.433.592,- Ft, a **Cég 3 Kft.**-re 19.852.795,- Ft összeget engedményezett és felhatalmazta a II. r. alperes jogelölét, hogy az engedményezett követeléseket közvetlenül az engedményesek bankszámlájára utalja át. A kölcsön folyósításának feltétele volt, hogy a **Cég 2 Kft.** ingatlanai tulajdoni lapjára a II. r. alperes jogelölének keretbiztosítéki jelzálog- és opciós jog bejegyzés iránti kérelme széljegyként feltüntetésre kerüljön, és a tulajdoni lapokon más széljegy ne szerepeljen. A kölcsön további biztosítékát jelentette a felperesek, a **Cég 1 Kft.**, tanú 3 és ifj. I. rendű felperes neve garanciavállalása és a **Cég 2 Kft.** bankszámláira kibocsátott incasso.

A **Cég 2 Kft.** és az I. r. alperes jogelölde között 2009. március 25. napján „Bankszámla hitelszerződés Széchenyi Kártya 2-höz” elnevezéssel szerződés jött létre, amely szerint az I. r. alperes jogelölde a **Cég 2 Kft.** részére - átmeneti likviditási problémái áthidalására - 15.000.000,- Ft hitelkerettel bankszámla hitelt biztosított. A szerződés szerint a hitel minden a vállalkozás érdekében felmerölő és - az adó és számviteli jogszabályok szerint -



elszámolható kiadásra felhasználható, akár kártyával történő vásárlás, akár kártyával vagy pénztárban történő készpénzfelvétel, akár átutalás, akár azonnali beszedési megbízás teljesítése útján vagy egyéb módon belföldön és külföldön egyaránt. A szerződés 21. pontja szerint a **Cég 2 Kft.** szerződés alapján fennálló tartozásai visszafizetésének garanciájaként a II. r. felperes, ifj. I. rendű felperes neve valamint tanú 3 készfizető kezességét vállaltak. A szerződés 23. b) pontja szerint a **Cég 2 Kft.** kötelezettséget vállalt arra, hogy az I. r. alperes jogelőde által vezetett bankszámláira harmadik félnek nem enged azonnali beszedési megbízás benyújtására vonatkozó jogosultságot.

A **Cég 1 Kft.** és a II. r. alperes jogelőde között 2010. február 22. napján irodai, szerviz és egyéb eszközök tárgyában 8.750.000,- vételárral PLA5000610 számon egyedi lízingszerződés jött létre.

A **Cég 2 Kft.** és a II. r. alperes jogelőde között 2010. február 22. napján irodai, szerviz és egyéb eszközök tárgyában 17.500.000,- vételárral PLA5000610 számon egyedi lízingszerződés jött létre.

A II. r. alperes jogelőde 2010. augusztus 31. napjával beolvadt a II. r. alperesbe, amely általános jogutóda lett.

A II. r. alperes 2010. szeptember 6. napján a **Cég 1 Kft.** és jogelőde között létrejött kölcsönszerződést és lízingszerződéseket - súlyos szerződésszegésre hivatkozással - azonnali hatállyal felmondta és felszólította a **Cég 1 Kft-t** a fennálló 231.076.236,- Ft tartozása megfizetésére és a lízingtárgyak átadására, bejelentette, hogy a **Település 1**, belterület .... hrsz-ú ingatlanra kikötött opciós jogával él, kérte az ingatlan, annak okiratai és tartozékai haladéktalan birtokába adására.

A II. r. alperes 2010. szeptember 6. napján a **Cég 2 Kft.** és jogelőde között létrejött kölcsönszerződést és lízingszerződéseket - súlyos szerződésszegésre hivatkozással - azonnali hatállyal felmondta és felszólította a **Cég 2 Kft-t** a fennálló 315.110.610,- Ft tartozása megfizetésére és a lízingtárgyak átadására, bejelentette, hogy a **Település 1**, belterület .... hrsz-ú ingatlanra kikötött opciós jogával él, kérte az ingatlan, annak okiratai és tartozékai haladéktalan birtokába adását.

A II. r. alperes 2010. szeptember 22. napján opciós joga alapján tulajdonjoga bejegyzését kérte a **Település 1** belterület .... és ... hrsz-ú ingatlanok, míg 2010. október 29. napján a **Település 2** ... hrsz-ú ingatlan tulajdoni lapjára. A tulajdonjog bejegyzés kapcsán évekig tartó peres eljárás kezdődött, amelynek eredményeként a Kúria a Gfv.VIII.30.244/2014/2. Számú ítéletével hatályában fenntartotta a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.244/2012/4. Számú jogerős ítéletét, amely megállapította, hogy a vételi jogot alapító szerződés nem érvénytelen. A II. r. alperes tulajdonjogának bejegyzésére a 2014. évben került sor valamennyi ingatlan esetében.

Az I. r. felperes a **Cég 1 Kft.** és a **Cég 2 Kft.** képviselőjeként 2011. január 5. napján felszólította az I. r. alperes jogelődét, hogy az azonnali beszedési megbízást ne teljesítse, mert annak nincs jogalapja, mivel a mögötte álló követelések nem lejártak, mivel a lízing- és kölcsönszerződések érvénytelenségének megállapítása iránt peres eljárások vannak folyamatban.

Az I. r. alperes jogelőde 2011. augusztus 18. napján tájékoztatta a **Cég 2 Kft-t**, hogy azon a napon a II. r. alperestől a **Cég 2 Kft.** számlájának terhére 306.015.512,- Ft összegű azonnali beszedési megbízást fogadott be, amelynek teljes összegét fedezet hiánya miatt sorba állította és függőben tartja. Ugyanezen a napon tájékoztatta a **Cég 1 Kft-t**, hogy azon a napon

a II. r. alperestől a **Cég 1 Kft.** számlájának terhére 208.409.866,- Ft összegű azonnali beszédési megbízást fogadott be, amelynek teljes összegét fedezet hiánya miatt sorba állította és függőben tartja.

Az I. r. alperes jogelőde 2016. május 31. napjával beolvadt a **Bank 4** Takarékszövetkezetbe, amely az egyesülést követően általános jogutóda lett. Az elsőfokú bíróság a jogutódlást a 2016. december 20. napján jogerőre emelkedett 28. számú végzésével megállapította. A **Bank 4** Takarékszövetkezet 2017. október 31. napjával beolvadt az I. r. alperesbe, amely az egyesülést követően általános jogutóda lett. Az elsőfokú bíróság a jogutódlást a 2018. január 3. napján jogerőre emelkedett 57. számú végzésével megállapította.

Az így kiegészített tényállás alapján az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletet hozott, azonban az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokaival részben nem értett egyet, ezért azokat az alábbiak szerint pontosította:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke szerint: „Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések értelmezése;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni."

Helyesen hivatkozott a fenti rendelkezések alapján az elsőfokú bíróság arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére uniós jog értelmezésének szükségessége esetén kerülhet sor, így a nemzeti jog szabályainak értelmezésével kapcsolatos kérdések kapcsán az eljárás nem kezdeményezhető.

Az ítéltábla rámutat emellett arra is, hogy az előzetes döntéshozatali eljárást csak abban az esetben kezdeményezheti a tagállami bíróság, ha az ítélete meghozatalához szükséges a kérdés eldöntése. A felperes által megjelölt kérdések vonatkozásában ez a feltétel sem következett be, mivel a jelen pernek nem tárgya az alperesek és az adósok között létrejött szerződések érvényességének vizsgálata, így az ítélet meghozatalához - a kártérítés megfizetésére vonatkozó petitumok elbírálásához - nem szükséges az ebben a körben felvetett kérdések vizsgálata.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bírósággal egyetértve a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasította.

## 6a)

Az ítélet tábla a felperesek az adósok vagyonának elvesztése, elmaradt haszna, az adósok üzletrésze értékcsökkenése alapján előterjesztett keresete kapcsán az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal ellentétben a kártérítés feltételei fennálltának vizsgálatát megelőzően szükségesnek tartotta annak vizsgálatát, hogy a felpereseket megilleti-e vagy sem ezen kártérítési követelések érvényesítésének a joga. E vizsgálat eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy ez a jog a felpereseket nem illeti meg.

Amint arra a Szegedi Ítélet tábla Polgári Kollégiuma a 2/2005. (VI.17.) számú kollégiumi ajánlásának II. pontjában rámutatott a jogi személy tagja a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személlyel szemben a saját magánvagyonát vagy személyiségét érintő hátrány keletkezése miatt közvetlenül, a szerződésen kívüli kártérítési felelősség törvényi feltételeinek megvalósulása esetén érvényesíthet kárigényt. A III. pont szerint amennyiben a harmadik személy a gazdasági társaságnak szerződésszegéssel vagy más magatartással a társasági vagyon terhére hátrányt okoz, a társasági vagyon értékvesztése miatt a gazdasági társaság tagja nem érvényesíthet a harmadik személlyel szemben kárigényt arra hivatkozással, hogy a társasági részesedésben - amely a saját vagyonának része - is értékvesztés (kár) következett be.

A jogi személy önálló, elkülönült jogalanyiságából - az elválasztás elvéből - következik, hogy a jogi személy tagja a saját nevében és személyében a jogi személyt harmadik személyekkel szemben megillető követeléseket, igényeket nem érvényesítheti. A társasági tagnak a gazdasági társaság tevékenységével összefüggésben nincs elkülöníthető önálló személyisége, azaz saját személyében a tagsági jogait és kötelezettségeit harmadik személyekkel szemben nem érvényesítheti. Ebből következik az is, hogy a jogi személy tagja nem jogosult a jogi személy által megkötött szerződés érvénytelensége iránt pert indítani. Előfordulnak olyan esetek, amikor a gazdasági társaság tagja a társasággal szerződést szegő harmadik személlyel szemben nem a gazdasági társaságot megillető igényt, hanem a saját vagyonát vagy személyiségét érintő hátrány miatt kíván igényt érvényesíteni. A társaság tagja ilyen esetben - közvetve - a saját magánvagyonát ért kárt állít és emiatt érvényesít igényt, a saját vagyonában bekövetkezett kár tekintetében pedig megilleti az a jog, hogy peres eljárást indítson és kártérítést követeljen. Önmagában az a körülmény, hogy szerződéses jogviszony a gazdasági társaság és a harmadik személy között jött létre, elvileg nem zárja ki, hogy a harmadik személy magatartása - deliktális jogviszonyban - a gazdasági társaság tagjának magánvagyonában kárt okozzon, ugyanakkor a szerződésen belül jogellenes magatartás nem jelent feltétlenül egyidejűleg jogellenese magatartást a szerződésen kívül álló harmadik személy (a társaság tagja) irányában is. Az egyébként szerződésszegést megvalósító magatartás csak akkor jelent egyszersmind deliktális jogellenes magatartást, ha a szerződés tartalmától, az abban vállalt kötelezettségektől, a szerződésszegéstől függetlenül is károkozó magatartás. Az okfejtésből következik, hogy a gazdasági társaság tagja semmiképpen sem jogosult arra, hogy deliktális kártérítésre hivatkozással a gazdasági társaság kiiktatásával, közvetlenül a harmadik személy irányában tartalmilag kontraktuális kárigényt érvényesítsen.

A fentiek alapján az ítéltábla megállapította, hogy a felperesek jogosultak az I. r. alperes jogelőde és az adósok között létrejött szerződések megsértésére hivatkozással a saját nevükben kárigény érvényesítésére.

## 6b)

A felperesek nem jogosultak kártérítési igény érvényesítésére arra hivatkozással sem, hogy a saját magánvagyonukban keletkezett kár az adósok vagyonának elvesztése, az adósok üzletrészenek elértéktelenedése, elvesztése kapcsán. Amint arra a Szegedi Ítéltábla a BDT2015.3247 szám alatt közzétett eseti döntésében rámutatott a gazdasági társaságban való részesedés megtestesítője a gazdasági társaság formájától függően a részvény, az üzletrész, a vagyoni betét. A társasági részesedés olyan tagsági és vagyoni jogokat megtestesítő vagyoni értékű jogosultságösszesség, amelynek értéke - az üzletrész és a részvény esetében forgalmi értéke - van. A társasági részesedés ténylegesen a társaság tagjának magánvagyonához tartozik, az üzletrész tulajdona őt illeti. A gazdasági társaság vagyonának értékcsökkenése az üzletrész értékét is szükségképpen csökkenti, a társasági vagyonnövekedés elmaradása pedig az üzletrész forgalmi értéknövekedés elmaradását is okozza. Ebből formálisan arra lehetne következtetni, hogy a gazdasági társasággal szembeni károkozás - a gazdasági társaság összvagyonának csökkenése vagy értéknövekedésének elmaradása miatt - a társaság tagjának társasági részesedésben megnyilvánuló saját magánvagyonának a károsodását is eredményezi. Valójában azonban nincs szó önálló, külön érvényesíthető vagyoni hátrányról. Ha az absztrakt jogi személy vagyona hátrányt szenved, az egy és ugyanazon vagyoni hátrány mint a társasági részesedés (vagyoni betét, üzletrész, részvény) értékcsökkenése. A társasági részesedés értékcsökkenése miatti kártérítés egynemű a társaságot ért kár megtérítésével, ha ugyanis a társaságot ért kár megtérül, a társasági részesedés értékcsökkenése is helyreáll. Amennyiben ugyanazon vagyontömegben esett ugyanazon vagyoni hátrány miatt a jogi fikció folytán elkülönült jogalany (jogi személy, társaság) és az abban részt vevő tag külön-külön kártérítést érvényesíthetne, akkor a károkozónak a kárt kétszeresen kellene megtérítenie. Ugyanúgy, mint ahogy a társaságba bevitt magánvagyon terhére a tag nem kétszeres helytállással tartozik (a jogi személy felelőssége nem azt jelenti, hogy egyfelől helytáll a gazdasági társaság az elkülönült vagyon terhére, másfelől ugyanazon kötelezettségért a társasági részesedés névértéke erejéig még egyszer a tag is), a bevitt magánvagyon javára a tag kétszeresen igényt sem érvényesíthet (egyfelől mint a társaság vagyonát ért hátrány megtérítése, másfelől mint a társasági részesedés értékcsökkenése miatt kártérítés).

A fentiekre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy a felperesek az adósok vagyonának elvesztése, elmaradt haszna, az adósok üzletrésze értékcsökkenése alapján kártérítési igény (beleértve a biztatási kár megtérítése iránti igényt is) érvényesítésére nem jogosultak, így az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan utasította el ezen kereseti kérelmeket.

A felperesek kezesi felelősségük érvényesítésével kapcsolatosan előterjesztett kártérítési igénye kapcsán a felperesek az alperesi jogellenes magatartás a tájékoztatási kötelezettség megsértésében jelölték meg, hivatkozva arra, hogy a kezesi szerződések fogyasztói szerződések.

A Ptk. 273. § (1) bekezdése szerint a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben. A felperesek által sem vitatottan a kezességgel biztosított

kötelezettségeket létrehozó szerződések fogyasztói szerződésnek nem minősülnek, így az azokat biztosító járulékos kötelezettségeket létrehozó kezesi szerződések sem minősülhetnek annak. A perrel érintett kezesi szerződések megkötésekor hatályban még nem volt, így jelen perben nem irányadó az új Polgári Törvénykönyv, a 2013. évi V. törvényben önálló alakzatként meghatározott fogyasztó által vállalt kezesség (6:430. §).

A fentiekre tekintettel az ítéletábra megállapította, hogy a felperesek ebben a körben az alperesek jogellenes, felróható magatartását bizonyítani nem tudták, így a kártérítés feltételei nem valósultak meg, így az elsőfokú bíróság ebben a körben is helyesen határozott a felperesek keresetének elutasításáról.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a régi polgári perrendtartás, az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján - az indokolás fenti módosításával és kiegészítésével - helybenhagyta.

## **7) Záró rész**

A felperesek fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a régi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesek jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségeinek megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (6) bekezdése, alapján - a ténylegesen kifejtett jogi képviselési tevékenységgel és a rendkívül magas pertárgyértékkel arányban állóan - határozta meg.

A felperesek részére az elsőfokú bíróság teljes személyes költségmentességet engedélyezett, így a le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhéen marad.

Győr, 2019. május 15.

**Dr. Szalai György sk.** a tanács  
elnöke

**Dr. Hamvas Ákos sk.** előadó  
bíró

**Dr. Ferenczy Tamás sk.** bíró